

Ordinoésviu Digital

Agost i setembre 2022
Número 11

Defensar un model de parròquia sostenible ha estat un dels principals propòsits del nostre mandat, un objectiu que ha marcat la direcció dels nostres passos, fermes des que, el 28 d'octubre de 2020, Ordino va ser declarada Reserva de la Biosfera per la Unesco, en el marc del Programa sobre l'Home i la Biosfera (MAB) que promou els equilibris sostenibles entre l'home i el territori. Assolir aquest encaix entre el progrés econòmic i social en un lloc on el patrimoni natural és l'actiu més preuat és un repte i una responsabilitat a la qual cal fer front, no només en la gestió política que avui ens correspon a nosaltres, sinó en el rumb i la direcció de les dècades vinents. Per encarar aquest futur més sostenible, cal assentar ara les bases que han de garantir la qualitat de vida dels habitants d'Ordino. Han calgut accions valentes per adquirir aquest compromís, la més recent i decisiva, aprovada per Consell de Comú extraordinari i exposada a tots els habitants d'Ordino

Esdevenir una destinació única al sud d'Europa, amb més de 300 km de pistes per a la pràctica de l'esquí, ens ha de fer sentir orgullosos

en una reunió de poble, la modificació de les ordinacions reguladores del POUP per posar fre al creixement urbanístic viscut els últims dos anys. Amb la revisió posterior del pla d'urbanisme, marcarem un punt d'inflexió que ha de permetre garantir el benestar de les generacions futures de la nostra parròquia. Són unes mesures basades en un treball previ i uns estudis que el Comú va encarregar a empreses expertes per avaluar l'impacte del creixement en els recursos naturals que tenim, concretament l'aigua, i l'impacte demogràfic. Les conclusions que s'han presentat s'han afegit al compromís adquirit amb l'Agenda 2030 de les Nacions Unides i la implementació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) en aquesta cursa de fons a cinc anys vista. És un pla alineat amb la Reserva de la Biosfera que ha comportat l'elaboració d'un full de ruta que aborda quatre ODS motor basats en aigua neta i sanejament (ODS6), producció i consum responsables (ODS12), acció pel clima (ODS13) i vida d'ecosistemes terrestres (ODS15), que centraran una primera fase de treball.

Abans de desitjar a tothom un bon estiu i agrair-vos la implicació demostrada en la participació en tot allò que fem, sense la qual no podríem avançar, m'agradaria destacar l'acord històric, signat aquest mes de juliol, amb la comercialització del forfait únic de país, una fita de la qual ens hem de sentir molt orgullosos, perquè esdevenim una destinació única al sud d'Europa, amb més de 300 km de pistes per a la pràctica de l'esquí. Em satisfà, personalment, i me'n sento partícip després d'haver fet possible la integració d'Ordino Arcalís, el juny del 2018, en aquest projecte de país.

URBANISME SOSTENIBLE

El Comú posa mesures per frenar el creixement urbanístic

DESENVOLUPAMENT ACTUAL I TOPALL DEL POUP

	EDIFICABILITAT	HABITATGES NOUS	POBLACIÓ TOTAL
ACTUAL		1.580	5.309
MÍNIMS		1.964	5.891
PPU en tràmit	385.628,82 m ²	3.938	12.260
Topall escenari del POUP d'Ordino	4.600.352,84 m ²	32.249	125.771

El creixement natural de la població està estimat en 50 habitants per any.

Una sessió extraordinària de Consell de Comú, convocada amb caràcter d'urgència el 12 de juliol, marcarà un punt d'inflexió en la gestió del territori a la parròquia d'Ordino. El Comú posarà fre al creixement urbanístic, que els últims dos anys ha superat les estadístiques d'una manera desmesurada i inesperada, segons van explicar els mandataris en una compareixença pública ciutadana el dia abans.

Es posa en marxa el procediment legal que permetrà fer canvis normatius en l'actual POUP, necessaris per aconseguir un urbanisme més sostenible, preservar el medi ambient i millorar la qualitat de vida a la parròquia. Ha estat una voluntat política, i una intervenció inèdita fins ara, que dona resposta a la inquietud de

la ciutadania, tal com va quedar demostrat a la reunió de poble, que va omplir el centre de congressos de gom a gom. Els cònsols, major i menor, van exposar les conclusions i les accions que es prendrien, i van encaixar les crítiques per la manca d'habitatge a preu assequible.

L'acord ha estat unànime entre majoria i minoria, tot i que la minoria va lamentar que les mesures arribaven tard. El cònsol major, J. Àngel Mortés, va recordar que calia esperar els estudis i tenir criteris objectius per fer els canvis en la normativa. «Construir menys per assolir la sostenibilitat i mantenir l'equilibri entre el desenvolupament econòmic i el patrimoni natural és el nostre objectiu», va concloure Mortés.

«Construir menys per assolir la sostenibilitat i mantenir l'equilibri entre el desenvolupament econòmic i el patrimoni natural és el nostre objectiu»

J. ÀNGEL MORTÉS, cònsol major

URBANISME SOSTENIBLE

CANVIS EN LA NORMATIVA

La primera mesura serà la modificació de l'article 87 (apartats 4, 5, 6, 7, 8, 10, 13 i 14 i incorporació del punt 18, i dels croquis 1, 2 i 3) de les Ordinacions reguladores de la normativa subsidiària i de rehabilitació d'edificis del POUP (Pla d'Ordenació i Urbanisme Parroquial). Més concretament, en els apartats 4, 5 i 6 s'ha proposat reduir l'ocupació de la parcel·la per tal d'esponjar més les edificacions i augmentar l'espai verd urbà. Així doncs, es busca lluitar contra el canvi climàtic, millorar la qualitat ambiental, fomentar el drenatge dels sòls, garantir ecosistemes, afavorir la perspectiva paisatgística de l'entorn i reduir la densitat edificada en coherència amb la tradició arquitectònica dels paratges de muntanya. També s'elimina l'excepció dels consolidats de gestió directa per tal d'igualar els paràmetres de l'ordenació en tota la zona. En els apartats 7 i 8 es redueix la dimensió màxima de l'edificació en ambdues zones per tal d'aconseguir una volumetria més integrada al paisatge de muntanya. En l'apartat 10 s'elimina l'excepció del consolidat de gestió directa per tal d'igualar els paràmetres de la zona. En els apartats 13 i 14 es redueix l'alçada màxima per a una millor integració en l'entorn, per reduir la

densitat edificada i per acostar la volumetria a la tipologia de muntanya. El punt 18 s'hi afegeix per tal de garantir el patrimoni immoble i vetllar per la seguretat jurídica de les edificacions atorgades anteriorment.

Les conclusions exposades públicament que han comportat aquests canvis en la normativa deriven dels estudis demogràfic i ambiental encarregats pel Comú d'Ordino a la consultoria Anthesis Lavola, que alerta del creixement exponencial amb la normativa actual i de la pèrdua de recursos i patrimoni natural, a més de complicacions en l'abastiment energètic, els subministraments i la mobilitat. L'altre factor desencadenant ha estat l'estudi sobre els recursos hídrics, realitzat per EO-ecoconsulting, en què s'evidencia l'elevada inversió per adequar la xarxa actual al creixement urbanístic.

Motor i paradigma ha estat la denominació d'Ordino com a Reserva de la Biosfera anunciada en la celebració de la 32a sessió del consell internacional de coordinació del Programa sobre l'Home i la Biosfera (MAB), celebrat el 28 d'octubre del 2020 a la seu de la UNESCO.

La minoria opina...

Sandra Tudó

Enric Dolsa

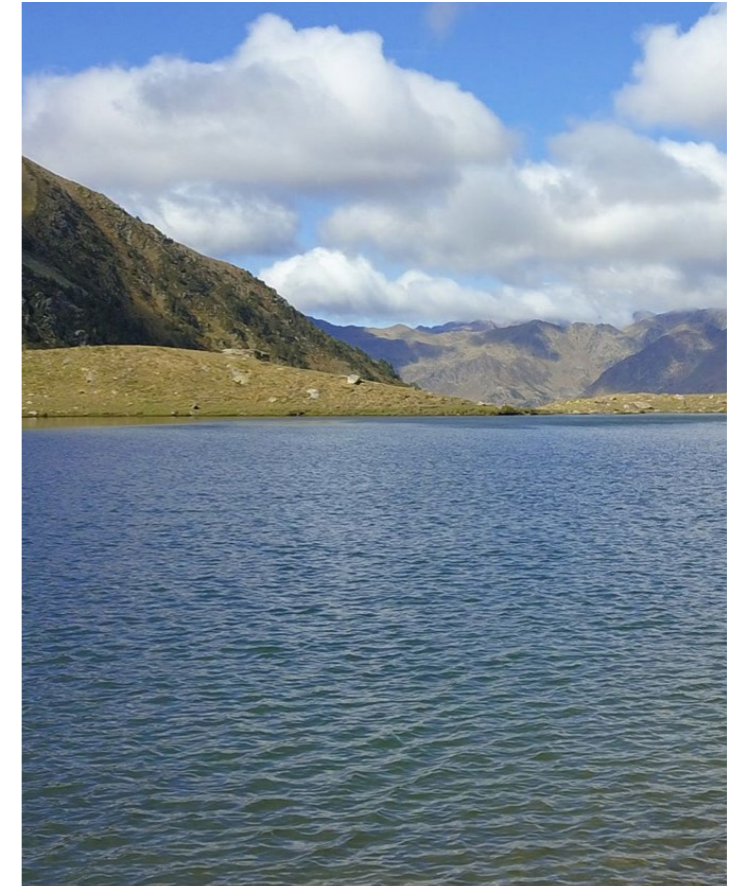
URBANISME SOSTENIBLE

La Reserva de la Biosfera i el compliment dels ODS al centre del Pla de Sostenibilitat

La demanda de la modificació del POUP es fa també amb la finalitat de preservar l'estatus de Reserva de la Biosfera, protegir l'entorn reduint l'impacte mediambiental i mantenir l'estat de benestar i la qualitat de vida de la parròquia. Paral·lelament als estudis sobre el creixement urbanístic, s'ha donat a conèixer el Pla de Sostenibilitat-Reserva de la Biosfera i el compromís amb els ODS i l'Agenda 2030, «un alineament que ja estem treballant des del 2021 amb un pla d'acció participatiu i obert», va explicar la cònsol menor en la seva intervenció a la reunió de poble. Choy va desglossar els continguts del full de ruta que seguirà la corporació els anys vinents.

El full de ruta se centra en quatre ODS motor: l'ODS6, aigua neta i sanejament; l'ODS12, producció i consum responsables; l'ODS13, acció pel clima, i l'ODS15, vida d'ecosistemes terrestres, definits el 2021, quan es va fer la diagnosi d'alineament.

OBJECTIUS SOSTENIBLES. El Pla de Sostenibilitat inclou dotze grans reptes i seixanta-cinc línies d'actuació identificades per donar compliment als quatre ODS motor, alineades amb dinou mesures del Pla de Gestió de Reserva de la Biosfera d'Ordino. Els ODS 12 i 13 són aquells en què s'han identificat més reptes (concretament quatre). L'ODS 13 també és l'objectiu que recull més línies d'actuació, que formaran part del Pla de Sostenibilitat (trenta en total), i també és el que s'alinea i contribueix a l'assoliment de més mesures del Pla de Gestió de Reserva de la Biosfera d'Ordino. Les línies d'actuació definides pels quatre ODS motor contribueixen a abordar nou objectius més de desenvolupament sostenible, concretament els ODS 2, 3, 7, 8, 9, 11, 14, 16 i 17. Aquestes propostes s'han establert en diferents sessions participatives amb tots els departaments del Comú, per assolir els ODS d'una manera transversal i integrada dins de l'ens. També s'ha preparat un quadre de comandament on es detallen tots els agents implicats, les possibles aliances, els indicadors de seguiment, l'horitzó d'execució i la planificació de les actuacions a cinc anys vista. En una fase següent està previst treballar els tres ODS rellevants per a la gestió del territori. Es tracta de l'ODS10, reducció de les desigualtats; l'ODS9, indústria, innovació i infraestructura, i l'ODS11, ciutats i comunitats sostenibles.

«El projecte d'alineament amb els ODS i l'Agenda 2030 ja l'estem treballant des del 2021 amb un pla d'acció participatiu i obert»

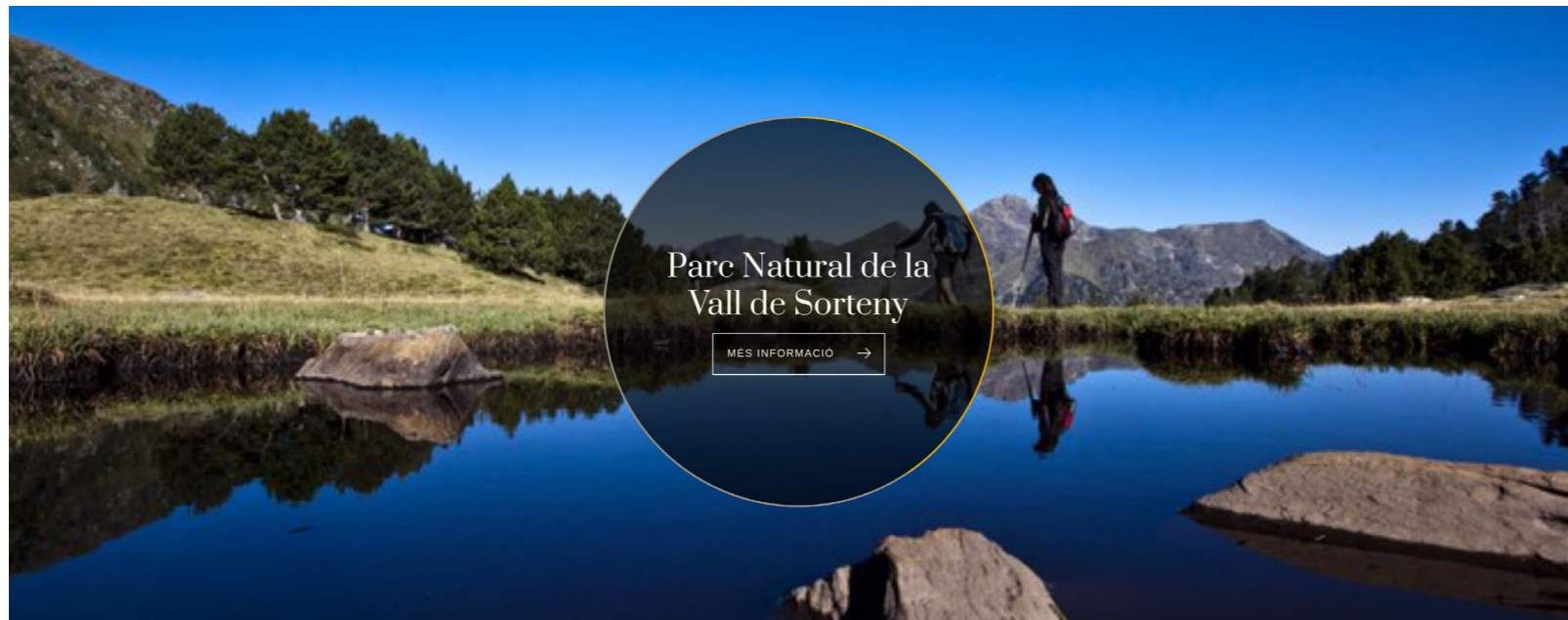
EVA CHOY, cònsol menor

OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

VISITORDINO.COM

La nova web turística integra tota l'oferta hotelera, gastronòmica i comercial i els serveis del sector privat a la parròquia

Ordino estrena una nova pàgina amb els continguts turístics de la parròquia al domini internacional visitordino.com, una marca que s'ha donat a conèixer mitjançant els perfils de Facebook i Instagram a les xarxes socials. La informació que s'hi presenta no s'adreça només al públic de fora, sinó també al local, que cada vegada mostra més interès per conèixer les sortides, excursions i activitats que s'organitzen a la vall d'Ordino i que es coordinen des de l'Oficina de Turisme, a la Casa de la Muntanya. La publicació compleix així un dels objectius del Pla de dinamització, presentat el 2020 i que s'allargarà fins al 2025.

Destaca la presència del sector privat, ja que a la web apareix tota l'oferta dels hotelers, restauradors, comerciants i serveis turístics establerts a la parròquia, una voluntat que sorgeix de la taula de

dinamització que, amb l'estació d'Ordino Arcalís com a motor principal, recull periòdicament tots els negocis del sector turístic. La navegació gràfica, intuïtiva i senzilla, permet fer un viatge a mida des de l'apartat 'Organitza el teu viatge', on es concentra l'oferta turística.

RESERVA DE LA BIOSFERA Presentada en quatre idiomes, amb disseny responsiu per a tots els dispositius, i amb els continguts d'estiu i hivern ben diferenciats, la Reserva de la Biosfera ocupa un lloc protagonista en la pàgina d'inici. Les activitats es presenten en cinc grans grups que defineixen els diferents perfils d'usuari. Destaca la reserva i venda en línia de l'entrada a la mina de Llorts, un equipament de gestió cent per cent comunal, i la descàrrega de circuits geolocalitzables.

EL PERFIL D'ENRIC DOLSA

«Tinc la sort de saber fer taula rasa i no guardar rancúnia a ningú»

Nascut a Arans (1954), fill d'una família de masovers. Ex-conseller general, ex-cònsol major i actualment conseller de la minoria (X'Ordino).

- Tants anys en la política i segueix sense deixar ningú indiferent...

Així és, no em demanis per què, per bé o per mal, però és veritat que ningú es queda indiferent amb allò que dic, i ja m'està bé. Tinc la sort de saber fer taula rasa i no guardar rancúnia a ningú, altrament seria un amargat.

- Encara el veurem a les pròximes eleccions?

I tant que sí, mentre hi hagi salut seguiré en actiu a la política, com he fet sempre. Des de l'any 1989 només he estat absent dos anys, el 2018, quan vaig tenir l'infart. Jo no entenc com pot haver-hi edat de jubilació per a un polític. Tens molta més serenitat, coneixement i experiència gràcies als anys. A més, cal fer front al caos nacional que ha generat el Govern actual i hi ha temes molt importants al tinter, com ara el desviament de la carretera general a la Massana, evitar que ens instal·lin un laboratori PP3 i l'encaix amb Europa, que ben bé encara hem de saber què s'està negociant per poder opinar.

- Hi estarà d'acord, com a empresari?

Crec que hem d'estar al més a prop possible d'Europa amb la protecció que necessita un país petit en temes com la fiscalitat o la immigració.

- Quina cadira li ha agradat més, tenint en compte que les ha ocupat totes...

Vaig estar molt còmode de cònsol major, tot i que els anys del Consell General m'ho vaig passar molt bé. Vaig ser un dels vint-i-vuit consellers que van aprovar la Constitució l'any 1993. Llavors a la Cambra no es llegia i les intervencions eren espontànies, era un vertader lloc de debat i no hi havia els enfrontaments terribles que hi ha actualment. No han entès que és allà i a través del diàleg que s'arreglen les coses.

- Si pogués, canviaria alguna de les coses que va fer com a cònsol?

Canviaria la manera de fer-les, però no el que vaig fer, el fons seria igual amb matisos. Sempre he estat coherent i he predicat el mateix, però reconec el meu temperament. Els vuit anys del meu consolat vam girar la parròquia com un mitjà, i vam crear algunes de les infraestructures més importants, com l'Escola bressol, els aparcaments, la Casa Pairal, etc.

- I al costat de la política, mai ha deixat els mitjans de comunicació.

L'any 1994 vaig tenir l'honor de ser el primer president de Ràdio Televisió d'Andorra (RTVA) abans ORTA. No soc periodista, però

conec bé la professió, i en aquests moments tinc el 100% de les accions d'*El Periòdic d'Andorra* i pensaments de fer créixer aquest projecte editorial, que actualment ocupa el 50% del meu temps.

- Es necessiten mútuament.

No et pensis, la majoria de polítics continuen tenint molta por dels mitjans de comunicació perquè toquen la imatge, i no ho suporten.

- Fa poc va traspasar la mare, quin record en guarda?

El record és de tota la família, una autèntica pinya, i encara ho som entre els germans. Nosaltres érem pobres i molt treballadors, els pares sempre feinejaven, com a masovers de Cal Buida, però la felicitat era absoluta. El pare era de Sornàs, de casa Joan de l'Antònia, i jo soc l'únic dels quatre germans que va néixer a Arans. Com més tens, més disputes es generen; nosaltres no teníem aquest problema.

- I si em permet, per què 'Cucut'?

Herència familiar... al meu padrí ja li deien Cucut perquè va ampliar la casa amb uns coberts, propietat de Cal Cucut de la Massana, i tothom li deia: «El cucut es fa el niu...» i s'enfadava molt i molt, i al pare li va quedar el mateix sobrenom i encara l'empenyava més. Jo el porto amb orgull, i com a anècdota t'haig de dir que consta en alguna acta de les intervencions al Consell General «com ha dit el Cucut...». De sempre he sigut el Cucut!

GENT GRAN

Una coca de Sant Joan intergeneracional i saludable

Els tallers intergeneracionals busquen l'intercanvi entre els usuaris de dos espais fonamentals per a la cohesió social de la parròquia, la Casa Pairal i el Punt d'Informació Juvenil, tots dos situats al mateix edifici. Compartir el coneixement i estimular la interacció entre generacions són els objectius d'aquestes trobades, per exemple en l'àmbit lúdic jugant a la petanca, una activitat que es fa cada dimecres. La cuina és un altre dels entorns on més fàcilment pot fluir aquest intercanvi, sobretot compartint l'àpat plegats a taula. I el resultat d'aquesta

experiència va ser l'elaboració d'una coca artesanal de Sant Joan amb una recepta innovadora i saludable a càrrec del pastisser Pau Pascó. Farina d'espelta, sucre de coco per evitar els refinats, llet vegetal i fruita natural van ser els ingredients de qualitat que van utilitzar en l'elaboració d'aquesta coca per celebrar el solstici d'estiu. En el taller hi van participar divuit persones, set joves i onze padrins. La Conselleria d'Educació, Joventut, Cultura i Benestar Social vol seguir potenciant aquestes trobades entre els joves i la gent gran de la parròquia.

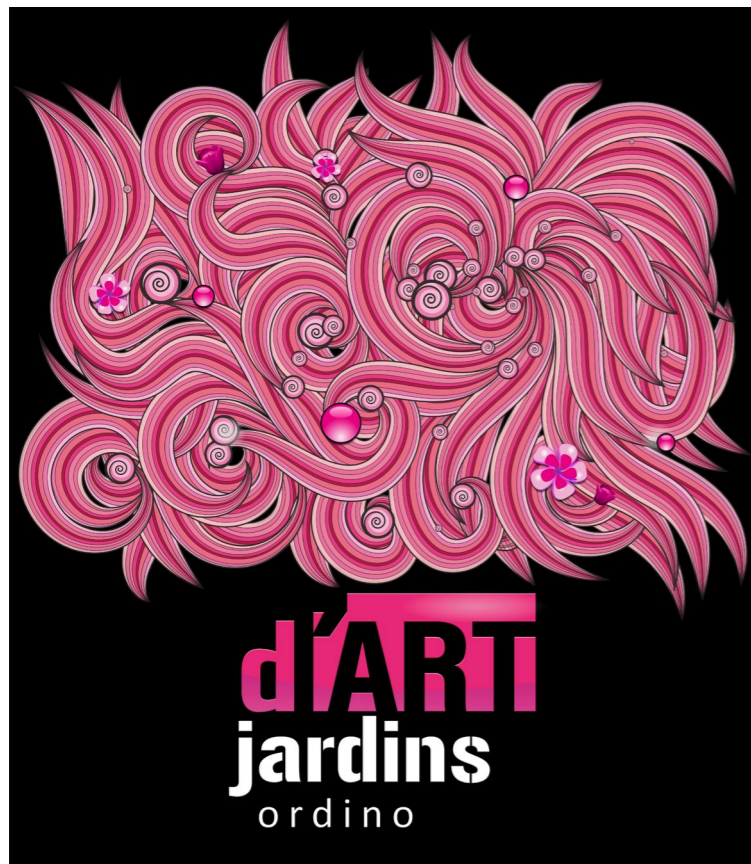
Berenar a la fresca amb aire condicionat

La música mariachi amb tres intèrprets en directe va inaugurar el primer berenar a la fresca per a la gent gran de la parròquia, que no es va poder fer al jardí de la Casa Pairal, com estava previst, per l'onada de calor. Una trentena de persones van compartir orxata i fartons amb la fresqueta de l'aire condicionat a l'interior de la Casa Pairal. Aquesta és ja la tercera edició dels Berenars a la fresca i és una de les propostes postpandèmia que té més bona acollida entre la gent de la parròquia. La pròxima cita serà el dimarts 9 d'agost, a les cinc de la tarda, amb un espectacle de màgia al jardí, si la temperatura ho permet.

ORDINO JARDINS D'ART

Més concurrència i relleu generacional

Molta concurrència a la convocatòria internacional d'arts visuals Ordino Jardins d'Art que se celebrarà al carrer el segon cap de setmana de setembre, el dissabte 10 i el diumenge 11. Dels trenta-un projectes rebuts, en destaca la qualitat i el relleu generacional pel que fa als artistes nacionals, amb noms com Naiara Galdós, Clàudia Llevet i Romina. D'altres, com Joana Baygual i Mar Garcia, s'estrenen al certamen, al costat d'altres artistes que ja havien mostrat el seu treball en aquest escenari. Mònica Armengol, Mercè Ciaurritz, Rafa Contreras, Jean-Luc Herbert, Maite Luque, Anna

Mangot, Miquel Mercè, Gemma Piera i Alfons Valdés completen el cartell. A les divuit propostes locals s'hi afegeixen tres artistes provinents d'Espanya, dos de francesos, un colombià i un cubà resident a Sèrbia. El jurat de la convocatòria biennal ha estat integrat per l'artista convidat a l'edició, el pintor i galerista Manuel Luna, que impartirà un workshop a La Capsa durant el cap de setmana; Meritxell Blanco, tècnica del Ministeri de Cultura, i Teresa Areny, cap de Projectes del Museu Carmen Thyssen d'Andorra. Aquestes dues últimes entitats són col·laboradores del Premi amb la cessió de l'espai, el ministeri, i amb l'organització d'un taller familiar a l'aire lliure, a càrrec del Thyssen.

NOVETAT

Enguany s'organitzarà un mercat on podrà participar una selecció d'artistes més àmplia i se'ls donarà l'oportunitat de vendre la seva obra. Pel que fa al concurs, el guanyador del primer premi rebrà 3.000 euros més l'organització d'una exposició, i l'accessit rebrà 1.000 euros.

EXPOSICIÓ

Del 9 al 30 de setembre. Entrada lliure.
Sala La Buna, Ordino. Més informació al 344 506. Artista convidat de la 4a edició del Premi Ordino Jardins d'Art.

REPORTATGE

El Parc natural de la vall de Sorteny, nucli de la Reserva de la Biosfera

L'estiu és sens dubte la millor època per gaudir de l'oferta del Parc natural de la vall de Sorteny. La primera setmana de juny va obrir la temporada amb una nova sortida temàtica dedicada a les zones humides de muntanya que amplia el coneixement dels hàbitats de l'espai natural preservat, nucli de la Reserva de la Biosfera. Les zones humides o mollerres són un exemple d'aquests hàbitats únics que trobem al Parc i sovint ens passen desapercebuts. La conservació d'aquestes zones va permetre adherir-nos el 2012 al tractat internacional anomenat Conveni de Ramsar, relatiu a la protecció i la conservació d'aquestes mollerres. No és un patrimoni exclusiu d'Ordino, el trobem també en els altres dos espais naturals protegits d'Andorra, el Parc

natural comunal de les Valls del Comapedrosa i la Vall del Mardriu-Perafita-Claror. La importància per a la supervivència de les aus i els valors econòmic, cultural, científic i recreatiu han estat clau per a la protecció internacional.

L'activitat s'afegeix a la interpretació del jardí botànic, cada dimarts a les onze del matí, i a l'excursió a les saleres de l'Estanyó, on s'abasteix d'aquest mineral les vaques més joves, les anelles, i els cavalls, una pràctica ramadera habitual. A la web del parc, www.sorteny.ad, i a www.visitordino.com, trobareu totes les sortides programades per a aquest mes d'agost. Una altra novetat d'aquesta temporada és l'ampliació de continguts a la sala In Naturam, annexa a l'oficina d'informació del parc. A

la flora s'afegeixen les explicacions de l'activitat ramadera i les restes arqueològiques, cabanes de pastor que es reconstruiran per ajudar a reinterpretar el paisatge i la història de la vall. No podem oblidar que parlem de la zona nucli de la Reserva de la Biosfera, indispensable per aconseguir aquest nomenament. La seva superfície ocupa el 13,2% de la parròquia d'Ordino i està protegida per llei des del 1999, sent el primer parc natural d'Andorra. L'oficina d'informació romandrà oberta cada dia del mes d'agost i fins al 15 de setembre, de 8.30 h a 16.30 h. A la Casa de la Muntanya hi trobareu la guia del parc, reeditada, i un plànol amb els llocs d'interès i les principals rutes que es poden fer en aquest paisatge de natura infinita que és la vall de Sorteny.

L'ENTREVISTA Rosa Pérez

«Hem d'aconseguir més qualitat de vida per a la gent gran»

La Dra. Pérez es jubila. Va ser la primera i ha estat l'única metgessa de família a la parròquia.

Una hora o altra, tothom ha passat per la consulta de Rosa Pérez, metgessa de família amb gairebé quaranta anys de servei al Centre d'Atenció Primària d'Ordino.

- Quin és l'estat de salut de la parròquia?

No m'atreviria a generalitzar, però la qualitat de vida a Ordino és bona i això influeix molt en la salut de les persones. No ens podem queixar, tot i que sempre es poden millorar coses.

- Com ara...

A efectes pràctics, trobo a faltar un bon supermercat. Encara hem d'anar a la Massana per trobar-ne un.

- Cada vegada es té més en compte la salut psíquica i emocional i no només la física.

Van juntes... si les dues primeres no van bé, acabaràs a la con-

sulta del metge. No són necessàriament patologies greus, però sí recurrents: angines, mal d'esquena... Quan tenim problemes a casa o a la feina es reflecteixen en el nostre cos. Som un tot.

- I llavors, què ha de fer el metge de capçalera?

Insinuar-ho si veus que no ho volen sentir. Hi ha gent de tot, n'hi ha que en són molts conscients i n'hi ha que no. Però és important anar a l'arrel, a la causa del problema d'aquella dolència.

- S'imaginava en una consulta de poble com a doctora de capçalera quan va fer medicina?

Tenia molt clar que no volia treballar en una gran ciutat. Vaig néixer a Andorra la Vella, davant l'antiga Clínica Vilanova, i més tard em vaig instal·lar a la Cortinada. Vaig ser la primera doctora d'Ordino, fa gairebé quaranta anys.

- Què ha recollit en tots aquests anys de professió?

Molt agraïment de la gent, proximitat i confiança, que no hi hagués distància entre el pacient i jo. Per mi era molt important que em diguessin pel meu nom, Rosa, i no la Dra. Pérez. Quan vaig arribar aquí, dona i molt jove, es van sobtar molt i em van dir que plegaria de seguida, però aquí he seguit. També he estat vint-i-cinc anys treballant per a l'Escola bressol, una experiència molt gratificant. A molts els he seguit l'historial sencer.

- I pel que fa a la salut, a què hauríem de posar atenció?

A aconseguir més qualitat de vida per a la gent gran, i això vol dir fer-la autònoma el màxim de temps possible.

- Quins han estat els moments més difícils?

Els mals diagnòstics, comunicar-los no és gens fàcil.

- I la pandèmia...

La pandèmia ens ha deixat esgotats i ens ha portat a una burocràcia extrema. La covid ens va descol·locar, era una malaltia nova que ningú coneixia, tot i que a Andorra hem tingut la gran sort de tenir al capdavant un pneumòleg gestionant i prenent les decisions com a ministre.

- Martínez Benazet, des del punt de vista sanitari, també va resoldre i avançar algunes qüestions.

Sí, el metge referent era necessari i ha posat en valor el metge de capçalera. Potser no tant als pobles, que sempre hem tingut més lluny els especialistes, però calia frenar l'abús. Som un país que en una setmana podem tenir un diagnòstic rellevant, i això no ho pot dir tothom. Podríem estar millor, sempre hi ha recorregut de millora, però els països veïns estan molt pitjor.

- Des que va començar, quins canvis ha vist en la població?

La gent ara fa més prevenció que mai i no té por d'anar al metge. Abans, sobretot als pobles, la gent no anava a una consulta per qualsevol cosa. Pel que sigui, la gent apurava molt més i quan arribaven a la consulta, segons el cas, podia ser complicat. Ara això ha canviat, tots ens cuidem molt més.

- Hi ha plans per a la jubilació?

De moment descansar i fer vacances, i mirar de fer tot allò que durant els anys de professió no he he tingut temps de fer.

NITS OBERTES

2022

3/08
**ELECTRO
PENTAGRAMA**

7 d'ONCA
21 h plaça Major

10/08
OLD SCHOOL

21 h plaça Major

24/08
YESSEMI

21 h plaça Major

31/08
**MAJA
SPENCER**

21 h plaça Major

ZOOM NIT DE LA CANDELA

*Nit de la
Candela*

Carrers, places i jardins del poble d'Ordino es van tornar a il·luminar gràcies a la Nit de la Candela, que va tenir lloc el 16 de juny, després de dos anys sense celebrar-se, i que va ser tot un èxit.

Les empreses Nord Andorrà i Andbank, representades per Josep M. Cabanes i David Forné, a la foto, han tornat a patrocinar aquest esdeveniment únic.

El ferrer Toni Tàpies, a primer terme, va construir les palmatòries que es van repartir per tot el poble. Gent de totes les edats es van bolcar amb Cultura per fer de voluntaris a l'hora de l'encesa.

Els cònsols van ser els primers a encendre les flames, als jardins Rossell, en una nit màgica que va comptar amb les actuacions en viu de Guillem Tudó, Hashtag, Lucille, Visual Dreams i Zulandir.

Neix el forfait de país amb 303 km de pistes

L'estació de Pal Arinsal s'integra a Grandvalira Resorts des de la temporada 2022-2023. Aquesta aliança unifica l'oferta d'Andorra com a país de neu i d'activitats d'oci a la muntanya els 365 dies de l'any, amb 303 km de pistes per a la pràctica dels esports d'hivern, cosa que la situa entre les primeres destinacions europees pel que fa a oferta de superfície esquiable. D'aquesta manera, tots els forfets de l'estació de Grandvalira

Tots els forfets de Grandvalira donaran accés a partir de la temporada 2022-2023 a Ordino Arcalís i també a Pal Arinsal, tant a l'hivern com a l'estiu

(inclòs el passi de temporada) seran vàlids tant a Pal Arinsal com a Ordino Arcalís, que es va integrar a Grandvalira Resorts l'any 2018. La incorporació de l'estació massanenca a Grandvalira Resorts comportarà canvis molt beneficiosos per als esquiadors. Així, es comercialitzaran forfets multidia que combinaran dies d'esquí a Pal Arinsal i Ordino Arcalís amb jornades a Grandvalira.

UN REFERENT INTERNACIONAL. Tal com va indicar el president del consell d'administració de Grandvalira, Francesc Camp, l'acord signat estableix «les bases del futur de la neu a Andorra, un sector cada cop més competitiu a escala internacional que, després de la pandèmia, encara s'ha tornat més agressiu». Camp va explicar, durant la presentació el 19 de juliol passat, que «molts dominis esquiabls a tot Europa, i en particular a França i Espanya, estan invertint molt en la renovació de les seves instal·lacions per ser cada cop més

atractius». Així doncs, Andorra aposta per reforçar la seva presència en el món de la neu amb la materialització d'un projecte de país que fa anys que es persegueix. En paraules del conseller delegat de Saetde, Joan Viladomat, «l'acord culmina un esforç d'integració de les societats que gestionen els dominis esquiabls del país que es va iniciar l'any 2003 amb

la creació de NEVASA i que va continuar el 2018 amb la integració d'Ordino Arcalís a Grandvalira, d'on va néixer Grandvalira Resorts, al qual ara s'uneix l'estació massanenca». El cònsol major d'Ordino, J. Àngel Mortés, va reconèixer que «la integració d'Ordino Arcalís el 2018 va ser un punt d'inflexió perquè avui puguem ser aquí».

FORFET DE TEMPORADA GRANDVALIRA. El forfet de temporada de Grandvalira serà el nou forfet de país que donarà accés a totes les estacions d'Andorra, la qual cosa suposa un total de 303 km de pistes a l'hivern per a la pràctica dels esports de neu, però també poder gaudir de la muntanya els 365 dies de l'any, amb accés al Mountain Park i al Bike Park de Pal Arinsal. Aquestes instal·lacions són «una estratègia de desestacionalització iniciada ja fa anys a Pal Arinsal amb la potenciació de la pràctica de la BTT i perquè és l'estació que inicia més aviat la temporada d'estiu. Estem convençuts que amb aquest acord agafarà un nou impuls», va assegurar la cònsol major de la Massana, Olga Molné.

Xavier Cornella, conseller executiu i director general de Crèdit Andorrà, està convençut que «aquest acord ajudarà a impulsar el desenvolupament del sector de la neu i de les activitats d'oci de muntanya durant tot l'any, ens permetrà ser més forts a l'hora d'afrontar els reptes en l'àmbit de la sostenibilitat i el canvi climàtic, i enfortirà l'economia del país».

Per la seva banda, la cònsol major d'Encamp, Laura Mas, es va mostrar satisfeta que s'hagi fet «amb consens i amb una visió àmplia de país, perquè Andorra continuï sent un referent en el món de l'esquí en l'àmbit internacional», i va afegir: «M'alegra especialment que el model de gestió publicoprivada sigui la fórmula escollida, a partir d'ara, per continuar creixent conjuntament com a país». L'acte de presentació de l'acord va comptar amb la presència del cap de Govern, Xavier Espot, que va posar en relleu que «és una de les millors notícies que, des del punt de vista turístic i de país, hem tingut en els últims temps. Que a partir d'ara totes les societats explotadores dels camps de neu tinguin una estratègia conjunta i de país reforça enormement la posició d'Andorra com a destinació de neu».

